

Parallele sessie A-II – Risicomangement - Ir. Haakzaal

Inzicht en Ingrijpen: waar, wanneer en hoe?

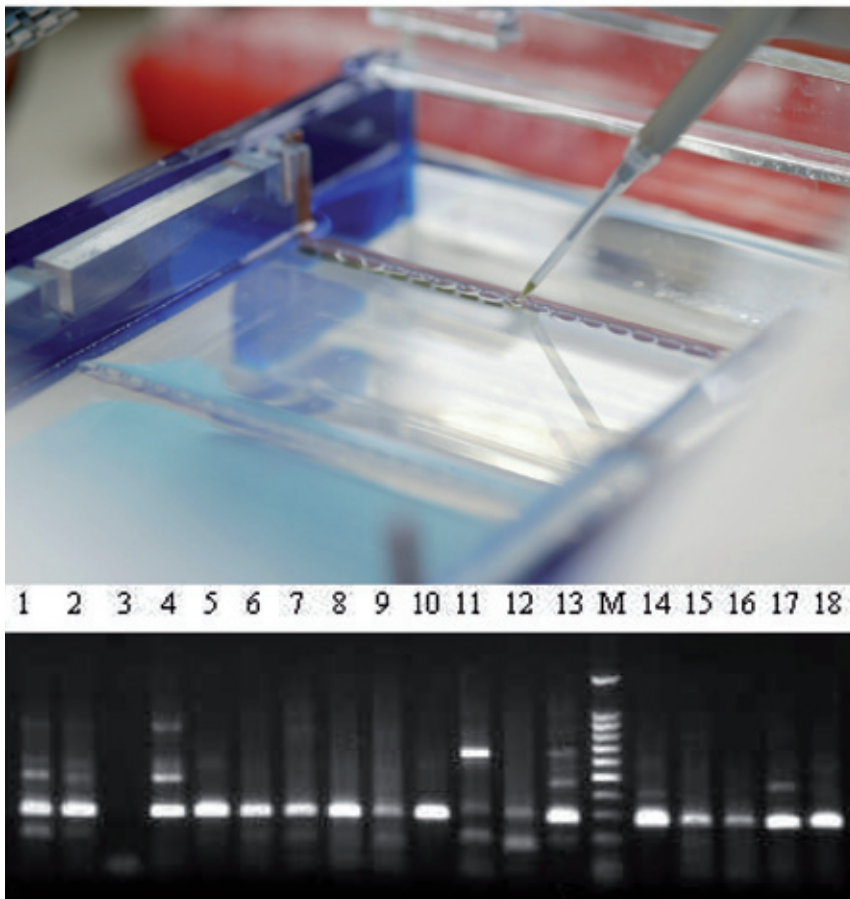
Tools voor identificatie en detectie van quarantaine plantenpathogenen

Peter Bonants

Plant Research
International, onderdeel
van Wageningen UR; peter.
bonants@wur.nl

Wereldwijd nemen goederenstromen toe qua volume tussen een groeiend aantal landen door (1) gewijzigde consumptiepatronen, (2) liberalisering van de wereldhandel en (3) toenemende 'outsourcing' van productie naar landen met goedkopere productiefactoren en / of betere klimatologische omstandigheden. Deze toenemende handelsstromen leiden tot grotere fytosanitaire risico's, zeker voor een handelsland als Nederland. Al deze stromen moeten door inspecteurs van de nVWA en de keuringsdiensten gevolgd worden op de insleep en verspreiding van een scala aan plantenpathogenen. Een groot aantal ervan

staan op de zogenaamde quarantainelijsten van de EU (Council Directive 2000/29/EC). Q-organismen zijn organismen die niet of in beperkte mate aanwezig zijn in de EU en die volgens de EU wetten als schadelijk worden gezien. Ook EPPO en derde landen hebben een lijst van Q-organismen opgesteld. Elke lidstaat van de EU heeft de verplichting om introductie en verspreiding van deze organismen te voorkomen. Dit alles om de primaire productie en de handel van planten en plantgerelateerde producten en ook het openbaar groen te beschermen. Deze maatregelen worden fytosanitaire maatregelen genoemd en zijn zeer belangrijk voor een duurzame gewasbescherming: door middel van het voorkomen van introductie en verspreiding van nieuwe schadelijke organismen kan men een permanente en noodzakelijke input van gewasbeschermingsmethoden achterwege laten. Om hun werk goed te kunnen uitvoeren hebben de inspecteurs allerlei tools nodig om adequaat en snel een organisme van de Q-lijst te kunnen identificeren en detecteren; in de haven, op het vliegveld, maar ook bij kwekers en in het openbaar groen. Hiervoor worden binnen Nederland diverse methoden ontwikkeld, gevalideerd en geïmplementeerd. Diverse projecten binnen het reguliere BO (beleidsondersteunend onderzoek), KB (kennis basis) en FES (fonds economische structuurversterking Plantgezondheid) besteden aandacht aan het ontwikkelen van kennis op het gebied van bemonstering, waardplantspecificiteit, identificatie, detectie, introductie, verspreiding, overleving, en bestrijding van deze pathogenen om zo de nVWA divisie Plant (voorheen de Plantenziektenkundige Dienst) en keuringsdiensten (NAK, Naktuinbouw, KCB en BKD) van allerlei tools te voorzien om hun wettelijke taak adequaat te kunnen uitvoeren. Ook in internationaal verband (EU projecten QBOL, www.qbol.org en Q-detect, www.qdetect.org, maar ook in Q-bank, www.q-bank.eu en Euphresco, www.euphresco.org) worden projecten uitgevoerd op dit gebied. Diverse voorbeelden uit een aantal projecten en de ontwikkelde methoden passeren de revue en zullen worden besproken.

Moleculaire technieken helpen bij de juiste diagnose.